

öb. 30. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke november
16-án, vasárnap

ie/rj

1975. november 16.

1. 500 vagon hal a balatonban
2. felújítják a pannonhalmi műemlék -orgonát
3. ajándék a sárvári múzeumnak
4. bronzparipa regölyben
5. berlinbe utazott az mszmp küldöttsége
6. hazaérkezett csehszlovákiából a pártmunkás küldöttség
7. hazánkba érkezett a szíriai kp főtitkára
8. lengyel egészségügyi küldöttség
9. természettudományos hetek
10. műszaki és természettudományi szakkörök döntője
11. téli tárlat szolnokon
12. színjátzó együttesek bemutatója
13. nógrádi sándor emléktúra
14. forradalmi ifj. dalfesztivál
15. időjárásjelentés
16. pécsi diákok kulturális bemutatója
17. hazaérkezett a pártmunkás küldöttség bukarestből
18. vasas szakszervezet kongresszusa
19. szakközépiskolások a metró építkezésén
20. irányvonal forgalom a dél-alföldön
21. lakodalmas játék forráskuton
22. emlékművet avattak tiszá-álpáron
23. a pedagógus szakszervezet kongresszusa
24. kitüntetés
25. dr. schultheisz emil irakba utazott
26. pénzritkaságok árverése
27. képzőművészeti kiállítások
28. alvaro cunhal vasárnapi programja
29. vasuti baleset felsőzsolcán
30. hirjegyzék

/mti/

--

18.30 rj

- v é g e -

készült az mti belföldi szerkesztőségében
szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: izsák erika

- 18 -

18³⁵g

60.008/x

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

h é t f ő
-----

bb 1. számvetésre készül az irodalomtudományi intézet -
ujabb könyvsorozatok, nemzetközi együttműködés

i me/gk hi bzs -cz

1975. november 17.

a középkortól az élő irodalomig - félezer év magyar iro-
dalmának eddig feltáratlan filológiai, történelmi, eszmei össze-
függéseit tanulmányozták az irodalomtudományi intézet munkatár-
sai az elmúlt időszakban. kenyeres zoltán, az intézet tudományos
titkára az mti munkatársának elmondotta: 16 kutatási témában vé-
geztek vizsgálódásokat, s ez jelentősen elősegítette a tudományág
fejlődését és a folyamatos továbbhaladást minden korszak, kérdés-
kör tekintetében. a tervidőszak egyik kiemelkedő kutatási ered-
ménye: megjelent a magyar irodalomtörténet készülő bibliográfiá-
jának első két kötete. a több kötetre tervezett nagy munka, az
irodalomtudomány 1970-ig megjelent publikációinak bibliográfiá-
ja - amelyhez hasonló eddig még nem adtak ki - nélkülözhetet-
len kézikönyv lesz. az 1972-ben kiadott első kötet az 1772-ig, az
idén megjelent második kötet az 1849-ig terjedő időszak publi-
kációinak bibliográfiáját tartalmazza. másik kimagasló teljesít-
mény: megkezdődött a magyar kritika történetének feldolgozása.
a most záruló időszakban a középkortól, a xix. század végéig ter-
jedően folyt kutatás. ezekhez hasonló nagyságu vállalkozás csak
a magyar irodalomtörténet hat kötetének kiadása volt 1962-64-ben.

/folyt. köv./

- 1 -

g

bb 1. /számvetésre készül az ... 1. folyt./bzs

az utóbbi négy évben született a kortársaink könyvsorozat, amely a felszabadulás utáni magyar irodalom legjelentősebb alkotóit mutatja be, legalább 50 kötetben. az eddig megjelent 9 kötet többek közt szabó Lőrincről, benjamin lászlóról, sarkadi imréről, váci mihályról szól.

az intézet bekapcsolódott az országos távlati tudományos tervek munkálataiba. a tudományos-technikai forradalom című program keretében beindított kutatási sorozat az irodalmat és az irodalom funkcióját a társadalom teljes függvényében vizsgálja. értékek és eszmények változása a felszabadulás utáni magyar irodalomban címmel az intézet vizsgálatokat kezdeményezett annak megállapítására, hogy a felszabadulás utáni magyar irodalom mi-ként tükrözi a társadalmi tudat változásait.

számos, jelentékeny nemzetközi együttműködést igénylő feladat megoldásában is közreműködik az intézet. mindenekelőtt a szovjetunió és az ndk tudományos akadémijával van állandó kapcsolata. ezenkívül részt vesz a nemzetközi összehasonlító irodalomtörténeti társaság /aic/ szervezésében készülő európai összehasonlító irodalomtörténet írásában is. /mti/

--

bb 2. kalevala a bábszínpadon - nemzetközi felnőtt-bábfesztivált rendeznek 1976-ban pécsen

vid/kz bzs -cz

1975. november 17.

pécs rangos kulturális esemény színhelye lesz 1976-ban: ott rendezik meg a iv. nemzetközi felnőtt-bábfesztivált. a bábművészek európai találkozója számos nagyhirű színház, együttes bejelentette a részvételét. a házigazda a pécsi bóbbita báb-együttes lesz, amely már készíti a maga fesztiváldarabját. a nagy finn népi eposz - a kalevala - egyik epizódját állítják a bóbbitások bábszínpadra. címe: Leminkainen anyja, rendezője: kós lajos. a meseszerű játék hét jelenetből áll, időtartama körülbelül fél óra és zene kíséri majd. jelenleg a technikai munkák folynak: készülnek a bábok - az anya, a fia, a pásztor és a hattyu - meg a kellékek /nap, hold, kígyó, stb./ a figurákat takáts árpád fiatal faszobrász, muzeumi restaurátor faragja. a kalevala epizód érdekes változást jelent a bóbbita együttes stílusában: a legmozgékonyabb „alakok”, - a kesztyűbe bujtatott kezek - után most a plasztikus, de meglehetősen merev fabábukat játszatnak majd. /mti/

--
- 2 -

g

bb.3. másfél/millió dollár értékű hűtőgépxport terven felül

i zs/zsu/ok la ie

1975. november 17.

a transelektro külkereskedelmi vállalat szocialista együttműködési szerződést kötött a jászberényi hűtőgépgyárral. a megállapodás lehetővé teszi, hogy terven felül még az idén 1,5 millió dollár értékben exportáljanak 150 és 170 literes hűtőszekrényeket a tőkés piacra. a legnagyobb vevők az nszk, franciaország és anglia.

az idén összesen 25 százalékkal több magyar hűtőgépet adnak el a külföldi partnereknek, mint a múlt évben. a tőkésországok megrendelésére a transelektro ebben az évben 110 ezer lehel hűtőszekrényt szállított, és a most megkötött együttműködési szerződés keretében az év végéig további 20 ezret exportálnak. a legnagyobb szocialista partnereknek, az ndk -nak és csehszlovákiának 60 ezer hűtőgépet adtak el.

ebben az évben a már korábban is gyártott és exportált típusokon kívül a svájci licenc alapján készülő új 80 és 150 literes abszorpciós készülékekből is vásároltak a külföldi partnerek, elsősorban az nszk áruházak. az angol és a francia gépek pedig már több ezer olyan hűtőgépet vettek, amelyet a jászberényi gyár a general motors céggel kooperációban állít elő.

jövőre a magyar hűtőszekrények kivitele tovább bővül. ehhez hozzájárul majd az is, hogy a jövő év második felében kezdik meg bosch licenc alapján négy - majd később további hét - típus gyártását. a mintadarabok még az idén lekerülnek a szerelőszalagokról. ezeket egyelőre jórészt a belkereskedelemnek szállítják, a nagyobb kivitelűt a gyártás 1977-re tervezett felfutása után várják. /mti/

--

10.00/ok

- 3 -

g

bb.4. importot pótló, különleges transzformátorolaj

vid/kz/ok -cz

1975. november 17.

a komáromi kőolajipari vállalat - a magyar ásványolaj és földgáz kísérleti intézettel közösen - új transzformátorolaj gyártását kísérletezte ki. a nagy teljesítményű transzformátor-állomások üzembiztos működéséhez szükséges speciális olajat mostanáig tőkés országokból vásárolta a villamosipar. a hazai szakemberek a tőkés importból származó olaj helyettesítésére fejlesztették ki az új terméket, amely megfelel mindazoknak a különleges követelményeknek, amelyeket az ilyen olajokkal szemben támasztanak. kitűnő például az elektromos tulajdonsága, a viszkozitása, hosszú az élettartama és megfelelő a hűtőhatása is. a gyárak, települések zavartalan energiaellátásához szükséges, értékes olajszármazékot elsőként győri nagy teljesítményű transzformátor-állomásokon próbálják ki. / mti/

-..-

bb.5. „ürlapos”, csaló

i bc/gg/hi/ok

-cz

1975. november 17.

sorozatos csalásért, valamint lopásért vont felelősségre a központi kerületi bíróság kisvári tőbor 29 éves budapesti lakost. a férfi úgy próbált pénzt szerezni magának, hogy írógépet bérelt, azon különféle szövegű „ürlapokat”, készített, majd bekopogtatott lakótelepi lakásokba, s felajánlotta, hogy az általa képviselt fővárosi építőipari vállalat a lakásban mindenféle hibát kijavít hat hónapon belül. egy nap leforgása alatt 11 lakásban járt, hatan szerződést is kötöttek vele, s kifizettek neki 240-240 forintot. az ürlapokon olvashatatlán nevet írt alá, s egy korábban szerzett bélyegzővel lepecsételte. később változtatott a módszerén, az említett vállalat kisz-szervezete nevében kereste fel a lakókat, s arra kérte őket, hogy bölcsőde- iskola- óvoda-építéshez vállaljanak társadalmi munkát, illetve anyagi hozzájárulást. /folyt.köv./

- 4-

g

bb.5./ „ürlapos”, ... 1. folyt./ok

a kétféle lehetőséget azért ajánlotta, hogy ne keltsen gyanút a pénzgyűjtéssel. egy napon 29 családnál járt, 11 esetben eredményesen: 20-tól 100 forintig terjedő összegeket kapott, 18 esetben pedig társadalmi munkát vállaltak a lakók. ezenkívül a földmunkát gépesítő vállalatnál dolgozva négy doboz elektrodát akart kicsempészni munkahelyéről, de az ellenőrzésnél tetten érték, s az ellopott cikket visszavették tőle. más alkalommal azt hazudta, hogy a vele közös háztartásban levő asszony tartozását neki kell visszafizetni, ily módon az asszony egyik rokonától nagyobb pénzüsszeget csalt ki, de az adósságot nem fizette vissza.

a bíróság kisvári tőbor - figyelembe véve büntetett előéletét - egy évi és nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

-..-

- 5 -

g

bb 6. négy milliárd forint értékű építési munka - teljesítette
negyedik ötéves tervét a szabolics megyei állami építőipari
vállalat

vid/um sl la

1975. november 17.

másfél hónappal a határidő előtt teljesítette a negyedik öt-
éves tervidőszakra előirányzott 3.9 milliárd forint értékű terme-
lési tervét a szabolics megyei állami építőipari vállalat. az
év végéig még további 100-120 millió forint értékű munkát végez
a vállalat. így az öt évi termelési érték meghaladja a 4 milliárd
forintot. szabolics-szatmár megye legnagyobb kivitelezője a terv-
időszakban nyolc egyedi beruházás építését fejezte be. ezek közé
tartozik a tiszavasvári alkaloida vegyészeti gyár rekonstrukció-
ja, a papiripari vállalat nyiregyházi gyára, a nyiregyházi ezer,
a mátészalkai 1400 vagonos hűtőtároló, a barátság ii. kőolajveze-
ték magaslétesítménye. ezenkívül olyan ipari, egészségügyi, ke-
reskedelmi, oktatási létesítmények elkészítése fűződik a vállala-
lat nevéhez, mint a villamosszigetelő- és műanyaggyár, az öntődei
vállalat kisvárdai gyára, a mátészalkai szatmár butorgyár, a nyi-
regyházi és mátészalkai kórház bővítése, a kisvárdai kórház, a
nyiregyházi két nagy áruház, a nyiregyházi megyei könyvtár. több
mint ötezer lakást is épített a vállalat, ennek 60-70 százalé-
kát korszerű technológiákkal.

a termelékenység több mint 40 százalékkal emelkedett. a taka-
rékossági intézkedések sikeres végrehajtásával egyebek közt 300
tonna gáz- és fűtőolajat takarítottak meg, az anyagkészlet érté-
két pedig 20-22 millió forinttal csökkentették./mti/

--

bb 7. több mint nyolcezer konyhagarnitúra szombathelyről

vid/um sl la

1975. november 17.

a tiszai butoripari vállalat szombathelyi gyárában az idén
- a megnövekedett igényeknek megfelelően - konyhabutorok gyártá-
sára tértek át. a babette, beáta és eszter típusú konyhagarnitu-
rákból eddig nyolcezer készült az üzemben.

a termelés ebben az évben a tavalyihoz viszonyítva harminc
százalékkal, 1973-hoz mérve pedig több mint negyven százalékkal
emelkedett. a legfontosabb gépeket két műszakban üzemeltetik, s
számos takarékosági intézkedést is tettek. a napokban például
olyan kazánt állítanak munkába, amely a hulladékanyagot eltüzelé-
sre és így kevesebb olajat használnak fel. az üzem az év végéig ter-
ven felül két és félmillió forint értékben hétszáz garnitúra
konyhabutort ad a kereskedelemnek./mti/

--

8.00/um

- 6 -

g²⁰g

bb 8. tizenhatmillió forint többletnyereség ujitásokból

vid/um sl la

1975. november 17.

a lenin kohászati művek dolgozói az év első tiz hónapjában
csaknem kilencszáz ujitást nyújtottak be, mintegy háromszázötven-
nel többet, mint a megelőző év hasonló időszakában. ugyanilyen
arányban növekedett az elfogadott ujitások száma is, amely elér-
te a négyszázötvenet.

az öntődei homokformázáshoz használt döngölők átalakításá-
val mintegy nyolcszázézer, a durvahengermű belső darupályájának
módosításával ugyancsak nyolcszázézer forintot takarítanak meg a
gyárnak.

nagyszilárdságú, jól formálható acélt is kidolgoztak. az uji-
tásból szolgálati szabadalom lett.

a lenin kohászati művek dolgozóinak ujitásai az év első há-
romnegyedében több mint tizenhatmillió forintnyereséghez, illet-
ve megtakarításhoz segítettek a vállalatot. /mti/ *1 többlet*

--

bb 9. start előtt az új tapolcai bazaltgyapot gyár

vid/um ie

1975. november 17.

utolsó szakaszához érkezett a könnyübeton és szigetelőanyag
gyár tapolcai gyáregységénél a 400 millió forintos költséggel
épülő új bazaltgyapot gyár beruházása. az értékes szigetelő-
anyagot svéd technológiával és gépekkel állítják elő. a berende-
zések már végleges helyükre kerültek, s rövidesen elkészül az ol-
vasztó kemence is. az ez évi részleges üzemi próbák után a próba-
gyártásra a jövő év elején kerül sor. a beruházással egyidőben
nagy gondot fordítanak a leendő gyár szakembereinek felkészíté-
sére is. szocialista szerződést kötöttek a lengyel testvércég-
gel, a már működő trzemesnoi gyárban. tanulmányozzák a techno-
lógiát a tapolcai szakemberek./mti/

--

8.03/um

- 7 -

g²⁰g

bb 10. halálos balesetek

tm um hgy

1975. november 17.

bács-kiskun megyében szalkszentmárton határában nagy pál 60 éves egyéni gazda, tabdi lakos személygépkocsiját nem az út és a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, s halálra gázolta a kerékpárját vele azonos irányban toló bajnóczi andrás 63 éves nyugdíjas tassi lakost. a személygépkocsi vezetője ellen őrizetbe vétel mellett indult eljárás.

tát és nyergesujfalu között király dezső 33 éves betanított munkás, táti lakos körültekintés nélkül, féktávolságon belül egy személygépkocsi elé szaladt, amely halálra gázolta.

vác határában püspök józsef 32 éves gépkocsivezető, nagykovácsi lakos nyerges vontatóval nem adta meg az elsőbbséget és a kijelölt gyalogátkelőhelyen halálra gázolta frech edéné 38 éves gyári munkás, dorogi lakost. püspök józsef ellen őrizetbe vétel mellett indult eljárás.

zala megyében tomnaföld belterületén szentgyörgyvölgyi ferenc 73 éves nyugdíjas, helyi lakos álló tehergépkocsi mögül féktávolságon belül egy motorkerékpár elé lépett, amely halálra gázolta.

a jászladányi egyetértés tiszta Istállójának udvarán pálszabó gábor 46 éves géplakatos, jászladányi lakos elektromos hibát akart elhárítani, miközben halálos áramütés érte. a felelősség megállapítására szakértő bevonásával vizsgálat indult. /hmti/

-.-

bb 11. művész restaurátorok konferenciája

t me/tr um hgy

1975. november 17.

hétfőn a magyar nemzeti galériában megkezdődött a művész-restaurátorok kétnapos konferenciája, amelyen első ízben vitatják meg a képzőművészeti alkotások restaurálásának helyzetét, problémáit, feladatait. megnyitó beszédet éri istván, a múzeumi restaurátor és módszertani központ igazgatója mondott. előadások hangzanak el többek közt a budavári szoborlelet restaurálásáról, a freskók és táblaképek restaurálásának új módszereiről. foglalkoznak a résztvevők a művészi restaurátor-képzés időszerű kérdéseivel is. /mti/

-.-
- 8 -

10.30/um

10³⁰g

bb 12. megnyílt a gyógyszeripari unido-konzultáció

t sb/gk um hgy

1975. november 17.

az ensz iparfejlesztési szervezetének, az unido-nak fölkérésére a magyar gyógyszeripari egyesülés a fejlődő országok szakembereinek részére kéthetes gyógyszeripari műszaki konzultációt szervezett, amelyet hétfőn nyitott meg fülöp sándor, a magyar kereskedelmi kamara főtitkára. a konzultáción összesen 21 fejlődő ország gyógyszeripari és egészségügyi szervezetének képviselője 18 kiváló magyar szakember előadása alapján tájékozik a gyógyszergyártás létrehozásának, a beruházások szervezésének, lebonyolításának, kutatólaboratóriumok kialakításának legcélszerűbb módszereiről, továbbá a járványügyi, a népegészségügyi és a társadalombiztosítási hálózat megszervezéséről és más fontos témákról. az első napon a hazai gyógyszeripar fejlődéséről, feladatairól mezey barna, a chinoin-gyár kossuth-díjas igazgatója tartott előadást. a magyar szakemberek a konzultáció során ismertetik majd azokat a kooperációs lehetőségeket is, amelyek révén a magyar gyógyszeripar segítséget nyújthat a fejlődő országok gyógyszeriparának, egészségügyi szervezetének fejlesztéséhez. /mti/

-.-

bb 13. megkezdődtek a tárgyalások a sziriai testvérpárt küldöttségével

t -don/gk um hgy

1975. november 17.

hétfőn az mszmp központi bizottságának székházában megkezdődtek a tárgyalások a sziriai kommunista párt küldöttségével, amelyet khaled bagdas, a központi bizottság főtitkára vezet. a magyar tárgyaló delegáció vezetője óvári miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára.

a megbeszélésen részt vettek a sziriai delegáció tagjai: murad jussif, a politikai bizottság tagja, a damaszkuszi pártszervezet titkára, maurice galibi, a pb tagja, a homsi pártszervezet titkára, hallum khattan, a központi bizottság tagja, az aleppo bizottság tagja, mohamed habbal, a politikai bizottság tagja, a hamai pártszervezet titkára és mahmud issza, a pb tagja, a tartuszi pártszervezet titkára.

I tartományi

/folyt.köv./

- 9 -

11.22/um

11⁴⁰g

bb 13. /megkezdődtek ...folyt./um

az mszmp küldöttségének tagjai: jakab sándor, a központi bizottság tagja, a kb osztályvezetője, grósz károly és dr. berecz jános, a kb osztályvezetői, valamint varga istván, a kb külügyi osztályának helyettes vezetője. /mti/

--

bb 14. Lopott autóbuszal karamboloztak

vid/um ká hgy

1975. november 17.

bartos lászló 20 éves és rebi ferenc 19 éves, büntetlen előéletű tatai segédmunkások együtt italoztak, majd éjjel rebi javaslatára elhatározták, hogy lopott gépkocsival kirándulásra indulnak. bemásztak az egyik ház udvarára, az ott lévő személygépkocsit azonban nem sikerült beindítaniok. később egy parkirozó autóbuszt találtak. benyomták ajtaját, majd bartos, akinek sem jogositványa, sem vezetési gyakorlata nem volt, elindult vele. nagy sebességgel vezette a kocsit környe irányába, miközben egy fának ütközött, majd az árokba hajtott. mindketten kiugrottak az autóbuszból és elmenekültek. utközben azonban elaludtak, s a teteseket köröző rendőrség rájuk talált. az autóbuszban tetemes kár keletkezett. az esztergomi megyei bíróság bartos lászlót jogerősen 10 hónapi szabadságvesztésre ítélte és a közügyek gyakorlásától egy évre eltiltotta. rebi ferencre, ugyancsak jogerősen, 5 hónapi szabadságvesztést szabtak ki. /mti/

--

bb 15 .ujítómozgalom a szakközépiskolákban

vid/um ká hgy

1975. november 17.

az ujitómozgalom fellelindítése érdekében kitűnő ötletet valósított meg a szakszervezetek szolnok megyei tanácsa. az országos találmányi hivattal kötött együttműködési szerződés alapján a megye négy műszaki jellegű szakközépiskolájában üzemgazdasági órákon előadásokat tartanak az ujitómozgalomról. ismertetik az iparjogvédelem főbb kategóriáit, az ujitómozgalom népgazdasági fontosságát, példákkal illusztrálják a megye ujitómozgalmának gazdasági hasznát és egyéb kérdéseket.

/folyt.köv./

- 10 -

11.28/um | céljait, lehetőségeit, az alkotó műszaki és szellemi tevékenység

11.20g

bb 15. /ujítómozgalom ...folyt./um

az előadások iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. néhány szakközépiskolában olyan javaslat is született, hogy az ujitómozgalomhoz hasonlóan a munkajog, a munkaviszony, a bérezés és egyéb, a munkavállalókat érintő témákról is tartsanak előadásokat. /mti/

--

bb 17. alvaro cunhal látogatásáról hazánkban

tm um zs hgy

1975. november 17.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására november 14-17. között baráti látogatást tett magyarországon alvaro cunhal, a portugál kommunista párt központi bizottságának főtitkára. kíséretében volt diniz miranda, a kb tagja.

a portugál testvérpárt képviselőit fogadta kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára. az elvtársi, baráti légkörben lezajlott megbeszélésen részt vett gyenes andrás, a központi bizottság titkára és dr. berecz jános, a kb külügyi osztályának vezetője.

a portugál vendégek ellátogattak pest megyébe, ahol találkoztak cservenka ferencnével, az mszmp kb tagjával, a megyei pártbizottság első titkárával, és megismerkedtek a vácszentlászlói egyesült zöldmező tsz életével, munkájával.

a megbeszéléseken kádár jános tájékoztatta a portugál testvérpárt vezetőit az mszmp tevékenységéről, a hazánkban folyó szocialista építőmunka helyzetéről.

alvaro cunhal tájékoztatást adott a portugál helyzetről, a portugál kommunista párt tevékenységéről. ismertette pártjának álláspontját a portugál haladó erők és a fegyveres erők mozgalma egységéért és a demokratikus átalakulásért vívott harcban. hangsúlyozta a széles nemzetközi szolidaritás jelentőségét a portugál baloldali erők számára.

/folyt.köv./

- 11 -

11.35/um

12.10g

bb 17. /alvaro cunhal ...folyt./um

kádár jános kifejezte az mszmp szolidaritását a portugál testvérpárttal, s az ország tényleges demokratikus átalakulása-ért küzdő minden haladó erővel és mozgalommal. a magyar kommunis-
ták elítélik az ellenforradalmi körök fasiszta restaurációs kísér-
leteit, s azokat az imperialista törekvéseket, amelyek durván be-
vatkoznak portugália belügyeibe, a politikai, gazdasági és katonai
zsarolás eszközeivel próbálják akadályozni az ország haladó irány-
zatu fejlődésének folyamatát.

a két párt képviselői kifejezték szolidaritásukat az mpla-
vezette angolai népi köztársaság forradalmi harcával. határo-
zottnan elítélik az imperialista beavatkozási kísérleteket, a reak-
ciós erők fegyveres intervencióit, amelyek fenyegetik nemcsak an-
gola, hanem a többi afrikai ország függetlenségét is.

kádár jános és alvaro cunhal a megbeszélések során hangsü-
lyozta annak jelentőségét, hogy a nemzetközi enyhülés kiterjedése,
a békés egymás mellett élés politikájának további térhódítása
kedvezően hat a társadalmi haladásért vívott küzdelem feltételei-
re Európában és a világ más térségeiben.

az mszmp és a pkp nagy fontosságot tulajdonít a kommunista
és munkáspártok együttműködésének, akcióegységének. cselekvően
támogatják az európai testvérpártok konferenciájának előkészítő
munkáját.

a két párt képviselői nagyra értékelték pártjaiknak a marxiz-
mus-leninizmus és proletár internacionalizmus elvein alapuló
testvéri barátságát, és megállapodtak az együttműködés továbbfej-
lesztéséről.

a portugál testvérpárt képviselőinek látogatása és annak
eredményei hozzájárultak az mszmp és a pkp, valamint a két nép kö-
zötti szoros, baráti kapcsolatok további erősítéséhez. alvaro
cunhal és diniz miranda hétfőn elutazott hazánkból. a vendégeket
a ferihegyi repülőtéren győri imre, az mszmp központi bizottsá-
gának titkára és dr. berecz jános, a kb osztályvezetője bucsuztat-
ta. /mti/

--

- 12 -

11.40/um

12¹⁰g

öb 18. kállai gyula nyilatkozata küldöttségünk látogatásáról,
tárgyalásairól szíriában és irakban

t tf/tr um zs hgy

1975. november 17.

hétfőn hazaérkezett a hazafias népfront országos tanácsa,
az országos béketanács és a magyar szolidaritási bizottság kül-
döttsége, amely látogatást tett szíriában és irakban, tárgyalá-
sokat folytatott az ott működő társadalmi és politikai mozgalmak
és szervezetek vezetőivel.

a delegációt vezető kállai gyula, a hazafias népfront orszá-
gos tanácsának elnöke, az mszmp központi bizottságának tagja meg-
érkezéskor a ferihegyi repülőtéren nyilatkozott az mti tudósi-
tójának:

- küldöttségünk - mondta - azért látogatott el a szíriai és
az iraki köztársaságba, hogy közvetlen kapcsolatot teremtsen az
ott nemrég megalakult nemzeti egységfrontokkal. utunknak külön
jelentőséget adott, hogy ebben az időszakban az amerikai egyesült
államok biztatására, bátorítására e térség reakciós erői fokozzák
támadásaikat a haladó arab országok és a palesztin felszabadítási
mozgalom ellen.

- beszélgetéseink során tárgyaló partnereinknek kifejtettük
azt a meggyőződésünket, hogy feltétlenül szükség van az arab szo-
cialista ujjászületés pártjainak, a haladó politikai pártoknak és
más erőknek az együttműködésére, hiszen a nemzeti függetlenség
és a társadalmi haladás nagy kérdéseit önmagában egyetlen párt
sem képes megoldani. esg

- látogatásainkat a felkeresett országokban eredményesnek
ítéljük. tárgyalásainkról, kétoldalu kapcsolatainkról, a nemzetkö-
zi és a közel-keleti helyzet alapvető kérdéseiről közös nyilatko-
zatot fogadtunk el. ugyanakkor magyarországi látogatásra is meg-
hívtuk e két ország nemzeti front mozgalmának vezetőit, hogy foly-
tassuk velük az eszmecserét.

- külön szeretném kiemelni - hangsúlyozta kállai gyula -, hogy
tárgyaló partnereinkkel teljes egyetértésben állapíthattuk meg:
a békés egymás mellett élés folyamata, amely a leghatékonyabban
Európában bontakozik ki, a világ minden haladó mozgalmára kedve-
ző hatást gyakorol; az arab népek is így értékelik az európai biz-
tonsági értekezleten elért eredményeket. a meglátogatott két ország
vezetői azt is hangsúlyozták, hogy a szovjetunióval, a szocialis-
ta országokkal való szoros együttműködés elengedhetetlen feltétele
fejlődésüknek, előrehaladásuknak, mozgalmuk eredményességének.
e felfogásukat pozitívan értékeljük.

/folyt.köv./

- 13 -

11.50/um

12¹⁵g

bb 18. /kállai gyula ...f./um

- küldöttségünk most - jellegének megfelelően - társadalmi és politikai kérdésekkel foglalkozott, az ilyen együttműködés szorosabbá tételéhez igyekezett hozzájárulni. vendéglátóink is úgy vélekedtek, nekünk is az a véleményünk, hogy ez a törekvésünk eredményes volt - mondta nyilatkozatát zárva kállai gyula. /mti/

-. -

bb 16. pályaválasztási hetek bács-kiskun megyében

vid/kz/pg hgy

1975. november 17.

pályaválasztási hetek kezdődtek hétfőn bács-kiskun megyében. a kecskeméti megtartott megnyitón előadás hangzott el a pályaválasztási tanácsadás munkaerőhelyzetre gyakorolt hatásáról. a december 14-ig tartó gazdag programban tanácskozásokra, kiállításokra, vetélkedőkre kerül sor megyeszerte. kecskeméti csütörtökön nyitnak nagyszabású szakmai ismertető kiállítást, a melyen 42 szakmát, foglalkozást szemléltetnek az üzemi munkafolyamatoknak megfelelően. az egész megyében üzemi nyitott kapuk várják az általános és középiskolás tanulókat, akik így a helyszínen is részletes tájékoztatást kapnak az őket érdeklő szakmáról, a munkahelyi körülményekről. a megye film-színházaiban pályaválasztási filmeket mutatnak be. a tanulmányi gyerekek csoportosan tanulmányozzák a városi pályaválasztási kiállításokat. /mti/

-. -

bb 19. több mint félmilliárd forint értékű társadalmi munka szolnok megyében

vid/ká/pg hgy

1975. november 17.

szolnok megyében összegezték a negyedik ötéves terv idejére, a megyei tanács és a hazafias népfront megyei bizottsága által meghirdetett településfejlesztési verseny eddigi eredményeit. mint megállapították: a megyében erősödött a szocialista közgondolkodás, a közügyek iránti cselekvőkészség, a dolgozók, kommunista műszakokkal, társadalmi akciókkal évről évre fokozódó mértékben segítették a városok és falvak fejlesztését. öt év alatt több mint félmilliárd forint értékű társadalmi munkát teljesítettek.

- 14 -

/ folyt. köv/

11.50/pg

123rg

bb 19. / több mint félmilliárd...folyt/pg

a legtöbb segítséget az épülő új beruházásokhoz, a gyermekintézményekhez, valamint a fejlesztésekhez nyújtották. társadalmi segédlettel 68 város és község közüzemi vízellátását oldották meg. az óvodai helyek számát csaknem 3400-al, az iskolai tantermek számát kilencvennel bővítették. a diákotthoni helyek száma hatszázzal, a kórházi ágyak száma négyszázzal emelkedett. jelentős volt az üzemek, vállalatok, mezőgazdasági tsz-ek közvetlen pénzügyi támogatása is. évente 10-18 millió forintot utaltak át kommunális célokra. a kommunista szombatok keretéből évente másfél-kétmillió forint került a tanácsok fejlesztési alapjára. /mti/

-. -

bb 20. koszoruzási ünnepség

t/me/tm/zs/pg hgy

1975. november 17.

a nemzetközi munkásmozgalom kiváló harcosára, basch endrére emlékeztek születésének 85. évfordulója alkalmából hétfőn a mező imre uti temető munkásmozgalmi panteonjában. cséby lajos és gyáros lászló, a magyar partizán szövetség országos bizottságának tagjai, egykori harcóstársak-megkoszorúzták a spanyolországi nemzetközi brigád részvevőinek emléktábláját. koszorút helyeztek el a család tagjai is. /mti/

-. -

bb 21. tadeusz kaczmarek

gk/zs/pg hgy

1975. november 17.

kulturális és művészetügyi miniszterhelyettes vezetésével lengyel kulturális küldöttség érkezett hétfőn hazánkba a magyar-lengyel kulturális kapcsolatok időszerű kérdéseinek megbeszélésére, fogadásukra a keleti pályaudvaron megjelent dr. molnár ferenc kulturális államtitkár. /mti/

-. -

bb 22. súlyos közlekedési baleset

tr/pg hgy

1975. november 17.

vértessomló és környe község között kostevc karl 47 éves újzealandi állampolgár, church st. penrose-i lakos mikrobusszal gyorsjárat közben az utkanyarban átsodródott a baloldalra, majd egy fának ütközött. a baleset következtében a mikrobusz utasai közül hubeny vilmos, 42 éves vājár, tatabányai lakos a helyszínen, özv. hubeny rezsóné, 62 éves háztartásbeli brénbergbányai lakos kórházba szállítás közben meghalt. hubeny vilmosné 37 éves kompresszorkezelő tatabányai lakos és a mikrobusz vezetője életveszélyes állapotban szállították kórházban. a vizsgálat folyamatban van. /mti/

-. -

- 15 -

12.10/pg

bb 23. uj mederben folyik a ronyva patak

vid/um kz hgy

1975. november 17.

a ronyva patak 10 évenként átlagosan háromszor előntötte sátoraljaujhely mélyebben fekvő részeit és jelentős károkat okozott. az árvízveszély megszüntetésére a csehszlovák határtól sátoraljaujhelyen keresztül széphalom községig új, mintegy 10 kilométeres árapasztó medret készített a ronyvának az északmagyarországi vízügyi igazgatóság. a 30 méter széles és 4 méter mély új meder, a fölötté átívelő 8 vasbetonhíddal együtt határidő előtt két hónappal készült el. hétfőtől már új ágyában folyik a most viszonylag alacsony vízállású határfolyó. /mti/

-. -

kbb 24. időjárásjelentés

um hgy

1975. november 17.

a meteorológiai intézet jelenti 1975. november 17-én, hétfőn 12 órakor:

hűvös, csapadékos idő

a szovjetunió európai területének középső részén száraz, hűvös az idő, a nappali hőmérséklet általában mínusz 5, mínusz 10 fok között alakul. szárazföldünk többi részén az időjárást a változékonyság jellemzi. a földközi-tenger fölött örvénylő ciklon enyhe léghullámokat szállít a balkán-félszigeten át a kárpát-medence fölé. az appennini-és a balkán-félszigeten, valamint a kárpát-medencében borult, párás, sokfelé csapadékos az idő. az óceáni enyhe léghullámok nyugat-európán át ugyancsak csapadékos, enyhe időt okozva, a skandináv-félsziget fölé áramlanak. a következő 36 órában a kárpát-medence időjárását a földközi-tengeri léghullámok irányítják, ezért továbbra is borult, csapadékos, szeles lesz az idő, a hőmérséklet kissé emelkedik.

házánkban vasárnap borult, párás idő volt, több helyen esett az eső, havas eső, helyenként havazott. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége általában 1 mm alatt maradt, az ország déli felében helyenként 2, 5 mm-t mértek. a legmagasabb nappali hőmérséklet északkeleten 0-plusz 1, máshol plusz 2-plusz 5 fok között alakult. ma hajnalra északkeleten 0, mínusz 5, máshol 0, plusz 3 fokig hűlt le a levegő. délelőtt borult, párás idő volt, több helyen esett az eső, egy-két helyen havas eső. a hőmérséklet 11 órakor 0-7 fok között volt.

/folyt.köv./

- 16 -

13.00/um

13¹⁵g

bb 24./időjárás...folyt./um

budapestén vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 2,4 fok volt, 2,3 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag. ma 12 órakor budapestén a hőmérséklet 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 753 mm, alig változik.

várható időjárás kedd estig:

borult, párás idő, sokfelé esővel, helyenként havas esővel, havazással. többfelé élénk, időnként erős délkeleti, déli, kedden a dunántulon északnyugatra, északra forduló szél. a hajnali órákban egy-két szélcsendes helyen köd. hűvös idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: plusz 3 - mínusz 2, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 2-7 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 118 cm

távolabbi kilátások péntek reggelig:

erősen felhős, szeles idő, országsszerte további esővel. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet plusz 1 - plusz 6 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet 6-10 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 100 százalékán várható. /mti/

-. -

bb 25. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke november 17-én 13 óráig:

se/pg

1975. november 17.

1. könyvsorozatok
2. bábfesztivál
3. hűtőgépxport
4. transzformátorolaj
5. csaló
6. építőipari tervteljesítés
7. konyhagarnitúra
8. ujitások
9. bazaltgyapotgyár
10. balesetek

- 17 -

/folyt köv. /
13.00/pg

13¹⁵g

bb 25. a belföldi szerkesztőség....folyt/pg

11. restaurátorok konferenciája
12. unido- konzultáció
13. szir-magyar tárgyalások
14. lopott autóbuszsal karamboloztak
15. ujtómozgalom a szakközépiskolákban
16. pályaválasztási hetek
17. cunhal látogatása hazánkban
18. kállai gyula nyilatkozata
19. társadalmi munka szolnok megyében
20. koszoruzás
21. lengyel küldöttség
22. baleset
23. új mederben a ronyva patak
24. időjárás
25. hirjegyzék

.-.-

bb 26. a dunaujvárosi martinászok teljesítették iv. ötéves tervüket

vid/zsu um ká hgy

1975 . november 17.

a dunaujvárosi martinászok az év elején a pártkongresszus tiszteletére felajánlották, hogy az eddigi legmagasabb siemens acélgyártási tervüket határidő előtt teljesítik. a vállalat valóra váltásában jó uton járnak: amíg tavaly december 18-án, az idén már november 13-án elérték az évi egymillió tonnás termelési szintet. az éves siemens acélgyártási tervet - 1 125 000 tonna - várhatóan két héttel a határidő előtt teljesítik. a gyártott acél 60 százalékát a folyamatos acélöntőműben öntik. az öntések-nél a régi dugós helyett a tolózárás öntést alkalmazzák, amivel kevesebb az acélvesztés. az önköltséget az év során lényegesen javították. az acélmű 32 szocialista brigádja példamutatóan dolgozik. nekik is köszönhető a nagy eredmény: a dunaujvárosi martinászok csaknem 5 millió tonna acél gyártásával /4.945 ezer tonna/ teljesítették iv. ötéves tervüket. /mti/

.-.-

- 18 -

13.55/um

14²⁰g

bb 30. nagyobb választék szőlő, gyümölcs- és disznóvénny szaporító anyagból a kiskerttulajdonosoknak

t jf/tm um ie hgy

1975. november 17.

az elmúlt hét végén ismét benépesültek a hétvégi telkek, a rossz idő sem riasztotta el a kiskerttulajdonosokat az őszi munkától, a gyümölcs- és disznóvénny-telepítéstől. az ültetvénytervező és szaporítóanyag forgalmazó vállalat illetékesei az mti munkatársának elmondották; ősszel a tavalyinál egynegyedével több szaporítóanyagot hoznak forgalomba. ezek egy része a nagyüzemi telepítésekhez és exportra kerül, de bőven marad a lakosság igényeinek kielégítésére is. szőlőoltványból csaknem 6.5 millió, két-éves gyökeres vesszőből másfél millió, gyümölcsfából 1.7 millió, bogyósokból /ribizke, szamóca, málna stb./ pedig hárommillió vár az idei őszön a vásárlókra. miután a disznóvénnyek iránt is növekszik a kereslet, a tavalyinál szintén több jut eladásra, diszcserejéből, sorfából, fenyőféléből és rózsából hárommillió fát és tövet hoznak forgalomba.

a mennyiségi igényeket kielégítik. egyes fajtákból azonban hiány van, például nincs elegendő jonathán és starking almafajta, és egyes korai érésű sárga husu őszibarack-fajtákat is hiába keresnek a kiskerttulajdonosok. néhány csemegeszőlő-fajtából is többre lenne szükség, például a cardinaléből.

helyettük egyéb fajtákból van elegendő a telepeken. amíg az elmúlt években a kétéves európai bor- és csemegeszőlő-fajták néha hiányoztak a szaporítóanyag-telepekről, idén nagy és változatos a készlet. bőven van egyéb szaporítóanyag is, például fekete ribizke, piros ribizke, magastörzsű pöszméte-oltvány és a különböző fajtájú málna szaporítóanyag is elegendő az őszi munkákhoz.

a vállalat bővítette a lakosságnak nyújtott szolgáltatásait. a vásárlókat az ország különböző részein 65 kertészeti lerakatban, illetve árudában szolgálják ki, s ugyanitt szaktanácsadást is adnak. a szaktanácsadók minden szerdán és pénteken az árudákban a vásárlók rendelkezésére állnak; segítséget adnak a fajták kiválasztásában, és a telepítés módszereit és a tápanyagellátás korszerű változatait ismertetik a kiskerttulajdonosokkal. postai megrendeléseket is felvesznek, és utánvétellel szállítják a szőlő vagy gyümölcs-szaporító anyagot. az igényeknek megfelelően a tavalyinál lényegesen több természetesen szaporítóanyagot árusítanak, egyebek között szőlőt, szamócat és disznóvénnyeket. ezek egy része földlabdával együtt ültethető ki, és így száz százalékos a megeredés biztonsága. /mti/

.-.-

- 19 -

14.03/um

14³⁰g

bb 27. működik az indító-kazánház - üzembehelyezték a paksi atomerőmű első ,, meleg,, létesítményét

vid/kz-ju hgy

1975. november 17.

a paksi atomerőmű építésének fontos eseményről adott hirt az erőmű beruházási vállalat helyi kirendeltsége: üzembehelyezték az 50 millió forint értékű indító-kazánházat. ez az új energiabázis első végleges és első ,, meleg,, létesítménye. egyelőre a műhelyeket, a raktárakat, a betongyárat, a beruházók, a tervezők és a kivitelezők irodáit látja el gőzzel. biztosítja, hogy a hideg évszakban is zavartalanul, a kívánt ütem szerint haladjon a beruházás. ezzel alapozzák meg ugyanis a helyszínen 1976-ra tervezett 900 millió forint értékű építési feladat teljesítését, ami 150 millióval több az ideinél.

a fűtési premierhez még egy esemény kapcsolódik: megindulhatott a főzés az erőmű területén lévő 3500 adagos üzemi konyhában. ezentúl helyben fogyaszthatják ebédjüket a dolgozók, nem kell öt kilométert utazni minden délben, a lakótelepi étterembe.

jövőre folytatják a kazánház építését. két további, egyenként 25 tonna/óra teljesítményű gőzkazánt szerelnek fel. ha ugyanis elkészül a távfűtővezeték, paks modern lakónegyede is innen kapja a meleget.

az indító-kazánháznak - mint a neve is jelzi, - fontos szerepe lesz az atomerőmű ,, életrekeltésében,,. ezek a berendezések szolgáltatják majd azt a hőenergiát, amivel a reaktorok termelőegységként indulhatnak. /mti/

--

bb 28. átmenetileg egyenirányusítják a lajos utcát

i - don/zsu-ju zs hgy

1975. november 17.

a brfk közlekedésrendészete és a fővárosi tanács közlekedési főigazgatósága közli, hogy november 19-én 9 órától távfűtővezetéképítés miatt a ii. kerületi lajos utca - a szépvölgyi ut és zsigmond tér között - a zsigmond tér felé egyirányú lesz.

/ folyt. köv./

14.00/ju

- 20 -

1435 g

bb 28. / átmenetileg ... 1. folyt./-ju

a iii. kerületi flórián tér irányába az árpád fejedelem utja - kolossy tér utvonalon lehet közlekedni. az illetékesek kérik a gépjárművezetőket, hogy fokozott óvatossággal, az új forgalmi rend figyelembevételével közlekedjenek. a lajos utca várhatóan 1976. februárjáig lesz egyirányú. /mti/

--

bb 29. közös közlemény a hazafias népfrent országos tanácsa és az iraki haladó nemzeti front küldöttségeinek tárgyalásáról

tf/tr-ju zs hgy

1975. november 17.

az iraki haladó nemzeti front meghívására 1975. november 13-16. között az iraki köztársaságba látogatott a hazafias népfrent országos tanácsának küldöttsége, káljai gyulának, az mszmp kb tagjának, a hnf országos tanácsa elnökének vezetésével. a magyar küldöttséget fogadta dr. zaeed haider, az iraki arab szocialista újjászületés pártja országos vezetőségének tagja, a külügyi iroda vezetője. a delegáció találkozott aziz sherif-fel, az iraki béke és szolidaritási tanács főtitkárával; megbeszéléseket folytatott aziz mohammed-del, az iraki kommunista párt központi bizottságának első titkárával.

az iraki haladó nemzeti front tárgyaló küldöttségét naeem haddad, az iraki arab szocialista újjászületés pártja országos vezetőségének tagja, a front titkára vezette.

a megbeszélések részvevői együttműködés légkörében tájékoztatták egymást országaik eredményeiről, frontjaik céljairól, tevékenységéről, és eszmecsereét folytattak a kétoldalu kapcsolatok továbbfejlesztésének lehetőségeiről.

/ folyt. köv./

14.10/ju

- 21 -

1435 g

bb 29. / közös közlemény .... 1. folyt./-ju

egyértetették a többi között abban, hogy történelmi tapasztalat bizonyítja a haladó nemzeti erők összefogásának fontosságát, a nemzetközi imperializmus, a reakció ellen, a társadalmi haladásért folytatott harcban.

áttekintették a nemzetközi helyzet legújabb fejleményeit, különös tekintettel az arab népek felszabadító harcára és a palesztinai kérdésre. mindkét tárgyaló fél kifejtette meggyőződését, hogy a közel-keleten nem képzelhető el tartós és igazságos rendezés az izraeli agressziós csapatoknak a megszállt arab területekről történő feltétel nélküli kivonulása, továbbá a palesztinai arab nép nemzeti jogainak - beleértve a hazájába való visszatérés és az önrendelkezés jogát - biztosítása nélkül.

a palesztinai felszabadítási mozgalom - állapították meg az arab forradalom és a nemzetközi felszabadítási mozgalom szerves része, és kifejezték eltökéltségüket a palesztinai arab nép igazságos küzdelmének sokoldalú támogatására. hasznosnak értékelik az ENSZ közgyűlésének legutóbbi határozatait a nemzetközi imperializmus és cionizmus elítéléséről, valamint a palesztinai arab nép nemzeti jogainak támogatásáról. a felek korunk történelmi tapasztalatainak ismeretében kifejezték mély meggyőződésüket, hogy a nemzeti és társadalmi felszabadításért a világ bármely részén küzdő erők végső győzelmének döntő feltétele valamennyi haladó erő összefogása a szovjetunióval, és a többi szocialista országgal való stratégiai együttműködés. nagyra értékelték a vietnami, a laoszi, a kambodzsai nép történelmi győzelmét az amerikai imperializmus felett, és megerősítették szolidaritásukat az imperializmus, a fasizmus, a faji megkülönböztetés ellen, a teljes nemzeti függetlenségéért és a társadalmi felemelkedésért harcoló erőkkel Chileben, Latin-Amerika más országaiban, Angolában, Dél-Afrikában és másutt.

megállapították, hogy az európai biztonsági és együttműködési értekezlet hozzájárul nemcsak Európa biztonságához, hanem a béke megteremtéséhez az egész világon. /mti/

-.-

14.15/ju

14⁵⁰g

- 22 -

bb 31. sajtótájékoztató a számítástechnikai képzésről

t sz/tr um ie hgy

1975. november 17.

a KSH nemzetközi számítástechnikai oktató központjának /számok/ vezetői hétfőn sajtótájékoztatót ismertettek a központ tevékenységéről, külföldi szakemberképző munkáját, a belföldi oktatás helyzetéről, és a következő évek fejlesztési célkitűzéseit.

a magyar számítástechnikai szakemberek a közelmúltban vezetőképző tanfolyamokat szerveztek Mongóliában, annak a megállapodásnak a keretében, amely szerint hazánk segíti a mongóliai intézményeknél a számítástechnika bevezetését és elterjesztését. az ulanbatorban rendezett tanfolyamok felsőbb szintű továbbképzést és alapképzést nyújtottak szervezési ismeretekről és statisztikai módszerekről.

a központ szellemi, technikai és anyagi hozzájárulást kap az ENSZ fejlesztési programja /undp/ keretében, a magyar számítástechnikai szakemberek képzéséhez. ugyanakkor magyar oktatók, szakértők is segítik a fejlődő országok számítástechnikai szakembergárdájának felkészítését. az utóbbi években két ENSZ tanfolyamot is indítottak, ezekre négy kontinensről érkeztek hallgatók, akiknek a számítóközpontok vezetéséről, illetve a programozásról tartottak előadásokat. ezeken kívül 500 külföldi szakembert képeztek ki különböző számítástechnikai területeken.

hazánkban évente 5-8 ezer hallgató vesz részt a különböző tanfolyamokon. ma már kevesebben jelentkeznek az alapképzésre, de nő a felsőbbfokú továbbképző tanfolyamokon résztvevők száma. várhatóan a következő ötéves tervidőszakban megkétszereződik a számítástechnikai berendezések száma Magyarországon, s nagyobb lesz a gépek kihasználtsága is. ez a hazai oktatás fejlesztését igényli. a képzés bővítéséhez hozzájárul majd a számok jövőre felépülő új székháza, amelybe korszerűen felszerelt oktatóközpontot, előadótermet, könyvtárat is terveztek. /mti/

-.-

bb 35. pénteken temetik Lányi Saroltát

tm um zs hgy

1975. október 17.

Lányi Sarolta József Attila-díjas, a Munka Vörös Zászló Rendjével kitüntetett író bucsuztatása november 21-én, pénteken délután 3 órakor lesz a farkasréti temető ravatalozójában. /mti/

-.-
- 23 -

14.20/um

15³⁰

bb 36. intermetall vaskohászati termékcsere értekezlet

k/sz/zsu/ie/pg hgy

1975. november 17.

november 11 és 17 között tartották meg budapesten az intermetall 43. termékcsere értekezletét. a tanácskozáson résztvettek az intermetallhoz tartozó országok, valamint jugoszláv kohászati üzemek egyesülése, és a román metal import-export külkereskedelmi vállalat képviselői. megállapították, hogy az év első háromnegyedében teljesítették a vaskohászati termékcsere-programot, összesen több mint 2 millió 270 ezer tonna vaskohászati terméket cseréltek a partnerek. megállapodtak, hogy jövőre 2 millió 774 ezer tonna vaskohászati cikket és mintegy 5 és fél millió rubel értékű ipari másodterméket szállítanak egymásnak a megállapodásban résztvevő országok illetve vállalatok. /mti/

-. -

bb 32. elhunyt dr. kiss józsef szilárdtest-fizikus

gk/zs/pg hgy

1975. november 17.

súlyos betegség következtében hétfőn 42 éves korában elhunyt dr. kiss józsef, a fizikai tudományok kandidátusa, a budapesti műszaki egyetem fizikai intézetének igazgatóhelyettese, továbbá kísérleti fizika tanszékének és az mta kristálynövekedési kutatócsoportjának vezetője. az elhunytat a budapesti műszaki egyetem saját halottjának tekinti. temetéséről később történik intézkedés. /mti/

-. -

bb 34. dr. szilberekj jeno

igazságügyminiszter-helyettes vezetésével magyar delegáció utazott varsóba a kgst jogi értekezlet soron következő, 13. ülészakára. a tanácskozás napirendjén szerepel - egyéb témákkal együtt - a nemzetközi gazdálkodó szervezetek alapításával és működésével összefüggő jogi kérdések rendezése, a kgst-ben elfogadott ajánlások hatékonyságának növelésével kapcsolatos feladatok tanulmányozása és a jogi értekezlet 1976. évi munkaterve. /mti/

- 24 -

14.15/pg

1535

bb 33. a játékok világa ma címmel nyílt kiállítás

t nn/gk um zs hgy

1975. november 17.

hétfőn „a játékok világa ma„ címmel nyílt kiállítás az ndk budapesti kulturális és tájékoztató központjában. mint a megnyitón helmüt gierke, a demusa ndk-beli hangszer- és játék külkereskedelmi vállalat vezérigazgató-helyettese elmondta, mintegy 250 négyzetméternyi területen vonultatják fel a játékipar termékeit. láthatók a bemutatón népszerű plüss állatok, babák, baba-butorok, építőszekrények, autók, traktorok és - a felnőttek körében is kedvelt - „piko„ modellvasutak.

a kiállítást vasárnapig kereshetik fel az érdeklődők. a bemutatott játékokat a december 1-től kezdődő hagyományos karácsonyi vásáron árusítják majd. /mti/

-. -

bb.37. november 20-30: az ndk dráma ünnepe magyarországon - az mti és az adn jelenti

i nn/tm/p zs

1975. november 17.

jelentős esemény előtt áll a magyar színházi élet: november 20-30. között -az ndk-ban tavaly megtartott magyar dráma hetének viszonzásaként - rendezik meg hazánkban az ndk dráma ünnepét. a gazdag program alkalmat nyújt arra, hogy a magyar színházak felújítsák korábban bemutatott ndk-beli darabjaikat, s arra is, hogy premierekkel lépjenek közönség elé. a nemzeti színházban már sikerrel játsszák a gladkov nyomán írt elérkezett az idő című adaptációt. a veszprémi színházban rainer kerndl: mikor jön erlicher? című műve ígérkezik jelentős színházi eseménynek, a győri kisfaludy színházban pedig j. brehmer: ez az a lány című színművét állítja színpadra ulf reiher vendégrendező. a debreceni csokonai színház klaus eidam: hatvannál kezdődik az élet című darabjával, a budapesti madách színház én, bertolt brecht című, az irodalmi színpad pedig a volt egy férfi című összeállítással köszönti az ndk dráma ünnepi hetét.

a tiznapos művészeti seregszemle alkalmából rangos ndk-beli együttesek, művészek érkeznek hazánkba vendégszereplésre. a világhírű volksbühne társulata először pécsen találkozik a magyar publikummal, ahol a szecsuanai jólélek című brecht darabot és örkény: macskajátékát viszi színre. turnéjuk során „a kitüntetettek„ című stúdiódarabbal felkeresik a bolyi állami gazdaságot is. budapesti vendéggjátékuk egyik előadásán sulyok mária is színre lép macskajáték-beli híres szerepében. érdekesnek ígérkezik a vigszínházban a pop-fesztivál előadása is: itt három ndk-beli színész szerepel együtt magyar kollégáival. kiemelkedő művészi élményt ígér gisela may szereplése a madách színház brecht műsorában.

a gazdag programról malonyai dezső, a kulturális minisztérium színházművészeti főosztályának vezetője a következőket mondotta:

- a kölcsönösen megrendezett drámai hetek jelentőségét nemcsak az adja, hogy a közönség - a színre kerülő alkotások közvetítésével megismerheti a másik baráti ország életét, hétköznapjait, hanem abban is, hogy szinte keresztmetszetét kapja annak: milyen fejlődést mutathat fel a másik ország színházművészete.

/folyt köv ./

15.20/p

-25-

bb.37. november 20-30 ....folyt/p

ebből a szempontból külön is örömmel nyugtázzhatjuk: az ndk drámák hetének új vonása, hogy olyan új művek jelennek meg színpadjainkon, amelyek közelebb visznek bennünket az ndk jelenéhez; művészi eszközökkel boncolgatják azokat a politikai, társadalmi, gazdasági, erkölcsi, etikai kérdéseket, amelyek a ma emberét foglalkoztatják.

- az elmúlt években örömdetesen megélnékültek a magyar és az ndk-beli színházak és alkotóművészek közötti kapcsolatok. ebben nagy része volt és van a drámai hetek megrendezésének. a kapcsolatteremtés, a közös művészi munka fontos - és emlékeztető - állomása volt többek között, hogy Iglódi István Sarkadi Imre: elvesztett paradicsom rendezte cottbusban, Weimarban Marton László állította színpadra Déry Tibor: képzelt riport című regényének zenés változatát, vagy hogy Sulyok Mária, a berlini Volksbühne színpadán szerepelt Örkény István macskajátékában, mint Orbánné. nagy sikerrel turnézott a baráti szocialista országban a Mikroszkop színpad, amely a Csendesek a hajnalok című szovjet drámát játszotta, s az idei berlini ünnepi hetekben a budapesti 25. színház és az állami bábszínház aratott szép sikert.

-az ndk dráma magyarországi ünnepén közönség elé kerülő művek minden bizonnyal a későbbiekben is műsoron maradnak, ám a mostani eseményesorozat önmagában is feltétlenül hozzájárul művészi kapcsolataink még intenzívebbé, még szorosabbá tételéhez.- fejezte be nyilatkozatát Malonyai Dezső./mti/

-.-

bb.38. dr.rosta endre,

gg/zs/a/hgy

1975. november 17.

a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, a magyar-ndk kulturális és tudományos együttműködési bizottság magyar tagozatának elnöke elutazott berlinbe, a bizottság harmadik ülésére./mti/

-.-

bb.39. budapestre érkezett a lengyel belkereskedelmi miniszter kf/tm/ie/a/hgy

1975. november 17.

hétfőn budapestre érkezett Jerzy Gawrysiak lengyel belkereskedelmi és szolgáltatásügyi miniszter, aki Szurdi István belkereskedelmi miniszterrel áttekintte az 1975.évi választékcseré és tudományos együttműködés alakulását. a két miniszter aláírja az 1976. évi választékcseré és műszaki-tudományos együttműködési megállapodás jegyzőkönyveit./mti/

15.20/a

- 26 -

1548

bb.40. fehér süveg a mátra tetején

vid/kz/a/hgy

1975. november 17.

a mátrában beköszöntött a tél. az utóbbi 24 órában több ízben is havazott és a hőmérséklet hétfőn délben is mínusz egy fok alatt maradt. a hegyek csucsait összefüggő hóréteg borítja, amely a lehülés következtében több helyen jéggé fagyott. a fákat vastag zuzmára lepte el. ez a vékony hólepel még sporttúlásra nem alkalmas, de annál látványosabban díszíti „ az ország tetejét„. távolról a mátra teteje fehér színben emelkedik a magasba, az alacsonyabban fekvő részeket azonban továbbra is a rozsdészinű őszi lombok és a fák kopár ágai színezik.

a hegyek között munkába álltak a hóeltakarító gépek is. /mti

-.-

bb.41. megkezdődtek a falugyűlések Komárom megyében

vid/kz/a/hgy

1975. november 17.

Komárom megyében hétfőn megkezdődtek a falugyűlések, amelyekben a tanácsok vezetői részletesen tájékoztatják a lakosságot az általános rendezési tervekről. megtárgyalják a mindennapi tennivalókat és meghallgatják a panaszokat, javaslatokat. ilyen gyűlést rendeztek hétfőn Dorogon is, ahol ezuttal első ízben ismertették a lakossággal a „ dorogiak dorogért„ mozgalom eddigi eredményeit. még a múlt év elején a helyi népfrentbizottság és a tanács azzal a felhívással fordult a nagyközség lakóihoz, hogy nyújtsanak segítséget egy új óvoda építéséhez. a felhívás nyomán „ dorogiak dorogért„ elnevezéssel valóságos mozgalom alakult ki. nemcsak az új óvodát építették fel, hanem több ezer négyzetméternyi járdát, új játszótereket, sportlétesítményeket építettek. bővítették a vízvezeték-hálózatot és felújították a strandfürdőt. a felhívás óta 3,5 millió forint értékű társadalmi munkával segítették a dorogiak településük fejlesztését. ez a korábbi évekhez képest kimagasló teljesítménynek számít a nagyközségben. a hétfői gyűlésen a tanács vezetői köszönetet mondtak a lakosságnak önzetlen munkájukért és megbeszélték a további terveket ./mti/

15.25/a

-.-

- 27 -

1548

bb.42. elhunyt moldván józsef

vid/kz/a/hgy

1975. november 17.

79 éves korában elhunyt moldván józsef a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetttje, a nyíregyházi ingatlankezelő vállalat nyugalmazott kőművese. a temetése november 20-án, csütörtökön 14 órakor lesz a nyíregyházi északi temetőben.

mszmp nyíregyházi városi bizottsága.

/mti/

--

bb.43. a tél hírnökei - csonttollu maradak érkeztek fejér megyébe

vid/kz/a/hgy

1975. november 17.

a kemény hideg előhírnökeként megérkeztek a csonttollu madarak fejér megyébe. a szürkésbarna, bóbítás madárvendégek északról érkeztek hazánkba. csapatostól tanyáznak a bokros, cserjés vidékeken. a csonttollu madarak szokottnál korábbi érkezése az idős emberek szerint kemény, hosszú telet jelent.

/mti/

--

bb.44. elhunyt bordás ernő

vid/kz/a/hgy

1975. november 17.

bordás ernő, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetttje életének 84 évében hódmezővásárhelyen elhunyt. temetése november 18-án, kedden délelőtt 11 órakor lesz a hódmezővásárhelyi kincses temetőben.

mszmp hódmezővásárhelyi városi bizottsága

/mti/

--

bb.45. ifjusági kiállítás nyílt győrött

vid/kz/a/hgy

1975. november 17.

a nemzetközi diáknapi tiszteletére érdekes kiállítás nyílt hétfőn győrött, a petőfi sándor ifjusági házban. a város 20 középiskolájának, szakmunkás képző intézetének életét mutatja be gazdag tárgyi anyaggal. a fotók, makettek, műszaki tárgyak, a diákszakkörökben készült különböző alkotások a tanulmányi eredmények mellett sokrétű mozgalmi, sport és szakköri munkáról tanuskodnak./mti/

--
- 28 -

15.45/a

16⁰⁰

felhasználható : 19 órától!

bb.49. a győri filharmonikusok koncertje munkásoknak

vid/p kz -cz

1975. november 17.

az élelmiszeripari dolgozók részére adott hangversenyt hétfőn a győri filharmonikus zenekar jancsovics Antal vezényletével a győri rába filmszínházban. a műsoron Gluck, Beethoven, Mozart, Wagner, Bizet, Verdi és Erkel művek szerepeltek. közreműködött Németh Zsuzsa magánénekes, Dobránszky Zsuzsa és Korondi György a magyar állami operaház magánénekesei valamint Marczis Demeter, a Pécsi Nemzeti Színház tagja./mti/

--

bb.46. hazaérkezett csehszlovákiából a magyar igazságügyi küldöttség

be/p zs hgy

1975. november 17.

hazaérkezett a magyar igazságügyi küldöttség, amely dr. Korom Mihály igazságügy miniszter vezetésével tett hivatalos baráti látogatást a csehszlovák szocialista köztársaságban. a magyar küldöttség a csehszlovák igazságügyi szervek munkáját tanulmányozta és tárgyalásokat folytatott a két ország jogi és igazságügyi kapcsolatainak fejlesztéséről. a látogatás során a küldöttséget fogadta dr. Peter Colotka, a szlovák szocialista köztársaság kormányának elnöke és dr. Karol Laco, a csehszlovák szocialista köztársaság szövetségi kormányának miniszterelnökhelyettese./mti/

--

bb.47. Tadeusz Skóra,

p zs hgy

1975. november 17.

a Lengyel Népköztársaság igazságügyminisztere első helyettesének vezetésével Lengyel igazságügyi küldöttség érkezett hétfőn Budapestre, a vendégek az igazságszolgáltatás és a büntetés-végrehajtás kérdéseit tanulmányozzák hazánkban. a delegációt dr. Markója Imre igazságügyi államtitkár és a minisztérium vezető munkatársai fogadták. jelen volt az érkezéskor Jerzy Zielinski, a budapesti Lengyel Nagykövetség tanácsosa./mti/

15.50/p

--
-29-

16¹⁰

felhasználható 19.30 órától!

bb.48. a budapesti i. istván gimnázium szimfónikus zenekara szombathelyen

vid/p kz -cz

1975. november 17.

a fővárosi i. istván gimnázium szimfónikus zenekara hétfőn szombathelyen vendégszerepelt. a „mesterművek”, bérleti hangversenysorozat keretében mutatkozott be a bartók-teremben záborszky józsef vezényletével. közreműködött jandó jenő zongoraművész. a műsoron debussy, prokofjev és schuman művek szerepeltek./mti/

--

bb.50. egészségügyi hét - hajduböszörményben

vid/p kz -cz

1975. november 17.

a városi művelődési központban megrendezett kiállítással és előadással egészségügyi hét kezdődött hajduböszörményben. a hét minden napján előadás hangzik el az egészséges életmódra nevelésről, megelőzéséről, a különböző foglalkozási betegségek gyógyításáról. a sok nő foglalkoztató üzemekben - nő, család, munkahely - címmel tartanak előadásokat az orvosok, míg az óvónőképző intézet tanárai az óvodások helyes életmódját ismertetik meg a szülőkkel. az egészségügyi héten ruházati, fogápolási bemutatót, egészségügyi plakát és könyvkiállítást tekinthetnek meg az érdeklődők./mti/

--

bb.52. czinege lajos prágába utazott

t pr/gk/p zs -cz

1975. november 17.

czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter hétfőn délután elutazott prágába, a varsói szerződés tagállamai honvédelmi miniszteri bizottságának soron következő ülésére. a ferihegyi repülőtéren csémi károly altábornagy, honvédelmi államtitkár, valamint a minisztérium katonai tanácsának s a tábornoki karnak több tagja bucsuztatta. ott volt j.a. naumenko vezérezredes, a varsói szerződés egyesített fegyveres erői főparancsnokának magyarországi képviselője és dr. václav moravec, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete./mti/

--

16.01/p

-30-

1640

bb.51.ülést tartott az országgyűlés kulturális bizottsága

i/pr/gk/zs/a/-cz

1975. november 17.

fehér péter, az mti tudósítója jelenti:

könyvkiadásunk az elmúlt esztendőben eredményesen fejlődött, megfelelt a kulturális politika követelményeinek - állapította meg hétfői ülésén az országgyűlés kulturális bizottsága. a dr. ortutay gyula elnökletével megtartott tanácskozáson - amelyen részt vett raffai sarolta, az országgyűlés alelnöke, dr. marczali lászló kulturális miniszterhelyettes, továbbá számos könyvkiadó vállalat igazgatója is - a képviselők a magyar könyvkiadás, -terjesztés helyzetét elemezték, s részletesebben is megvitatották az ágazat következő évekre szóló terveit.

gábor viktor, a kiadói főigazgatóság vezetője tájékoztatójában egyebek között hangsúlyozta: a iv. ötéves terv éveiben egyenletes, néhány ágazatban dinamikus volt a könyvkiadás fejlődése s hatékonyan szolgálta a párt művelődéspolitikájának céljait. néhány bizonyító erejű adat: 1970-ben 4793 mű látott napvilágot kis híján 47 millió példányban; tavaly már 7281 mű 68 milliót is meghaladó példányban. nőtt a könyvkiskereskedelmi forgalom is: bevétele 1970-ben 1 milliárd 33 millió forint, 1974-ben 1 milliárd 617 millió forint volt. ennél is örvedetesebb, hogy esztendőre növekedett az üzemi munkásság könyvvásárlása /az 1970-es 250.7 millió forintról 1974-re 430 millió forintra/, ugyanugy, mint a falun vásárolt könyvek forgalma /az 1970-es 189 millió forintról 1974-re 423 millió forintra./. ami könyvexportunkat illeti: kiadványaink 97 országba jutnak el, legnagyobb vásárlóink természetesen a szocialista országok. évi átlagban ma már 3 millió magyar könyv jut el határainkon túlra, ez körülbelül 50 százalékkal több mint 1970-ben.

a kedvező összképet gondok árnyalják, gábor viktor ezekről is szót ejtett. elmondotta például, hogy a nyomdai helyzet változatlan volta miatt igen hosszú idő telik el a kéziratleadáستól a könyv megjelenéséig, a gyermek-és ifjúsági művek, ismeretterjesztő könyvek kiadása sok esetben nem tudott lépést tartani az igényekkel, néhány esetben magasabb lehetett volna a kiadók mércéje.

/folyt.köv./
16.05/a

- 31 -

1645

bb.51./ ülést tartott.....1.folyt./-a

a következő esztendőben, az v.ötéves terv időszakában a könyv iránti érdeklődés növekedésével számolnak a kulturális minisztériumban, összefüggésben a lakosság életszínvonalának s iskolázottsági szintjének emelkedésével, valamint a társadalom strukturájában végbemenő átrétegződéssel. a könyvkiadásnak és -terjesztésnek a változó társadalmi-gazdasági-kulturális körülmények között még hatékonyabban kell szolgálnia a művelődéspolitikai célokat, a tömegek szocialista tudatának fejlesztését, a marxizmus-leninizmus további térhódítását, a népgazdasági igények kielégítését, a korszerű általános és szakmai műveltség emelését, a kulturált szórakozást, a magyar és az egyetemes kultúra értékeinek megismertetését. a könyvkiadás gazdasági feltételeit illetően a korábbinál szolidabb fejlesztési ütemmel kell számolni, ehhez a kellő állami támogatás is meglesz.

a politikai könyvkiadás előterében továbbra is az mszmp tevékenységének széleskörű ismertetése, határozatainak feldolgozása és elterjesztése áll. a politikai kiadványok a jövőben gyorsabban reagálnak a nemzetközi életbe végbemenő változásokra. a,, nemzetközi zsebkönyvtár,, címmel induló új sorozat a legfontosabb nemzetközi események társadalmi-politikai háttérének megvilágítását tűzte ki célul. tematikailag gazdag és sokszínű a magyar irodalom kiadásának terve is, a kiadók ideológiailag és szakmailag egyaránt fokozott kritikai műhelymunkával készülnek a kortársi magyar írók új műveinek megjelentetésére. újabb zsebkönyv-sorozatokat adnak ki, amelyek sikeres, értékes prózai művek nagyobb példányu utánnyomásait tartalmazzák. az életműsorozatok egy része/szabó pálé, darvas józsefé, németh lászlóé/ befejeződik, más része/például déry tiboré, illyés gyuláé/ folytatódik, s vas istvánéval új is indul.

a világirodalmi könyvkiadásban növekszik a szocialista eszmeiségű művek aránya, s a könyvkiadás általános fejlődésénél is nagyobb ütemben növekszik a gyermek-és ifjúsági könyvkiadás mű-és példányszáma. a szórakoztató irodalom kiadásában változatlanul követelmény, hogy elsősorban a hiteles ismeretanyagot hordozó életrajzi és történelmi regények, tudományos-fantasztikus alkotások, népszerű utleírások, általában az egészséges életérzést kifejező művek jelenjenek meg.

/folyt.köv./
16.20/a

- 32 -

16ro

bb.51./ ülés tartott.....2.folyt./-a

a tudományos könyvkiadás - a szocialista fejlődés valódi szükségleteit figyelembe véve - az országosan kiemelt kutatási fő irányok témáira koncentrál. az v.ötéves tervben a könyvkiadás általános fejlesztési üteménél gyorsabb előrelépés várható az ismeretterjesztő művek kiadásában, a minisztérium főként az általános ismereteket szaporító művek számának növelésére, új, nagy példányszámu, olcsó sorozatok indítására ösztönzi a kiadókat.

az előterjesztést követő vitában a képviselők hangsúlyozták: a magyar könyvkiadás színvonala igen magas, kiáll bármilyen összehasonlítást. köszönet illeti ezért a terület vezetőit, a kiadók dolgozóit. az eredmények nyugtázza s a gondok iránt tanúsított türelem, megértés csendült ki a hozzászólásokból, s a kritikai megjegyzések is inkább a figyelemfölkeltést célozták. elhangzott például, hogy kísért még a rossz hagyomány, amely a kiadásban élesen kétváltásztja a tudományos munkát az ismeretterjesztő műtől, holott e két címszó nagyon gyakran megfér egy alkotásban is. a képviselők szorgalmazták, hogy a kiadók számára készülő olcsó kiadványokat a következő tervidőszakban se csökkentés, s lehetőleg hangolják össze kiadásukat az iskolai tantervekkel. kérték: jelentessenek meg több kétnyelvű könyvet, mert e kiadványok nagy segítői a nyelvet tanulóknak. a bizottság kereste a módját: hogyan lehetne visszaszorítani a nem hivatásos kiadók által megjelent könyvek számát. úgy vélték, hogy a különböző helytörténeti munkákat, amelyeket tanácsok, üzemek, vállalatok, egyesületek, muzeumok bocsátanak ki, elég lenne mindössze néhány példányban elkészíteni - mert fontosságukat senki sem vitatja - s azokat levéltárakban, könyvtárakban elhelyezni, ahol a téma iránt érdeklődők bármikor hozzáférhetnek.

a bizottság véleménye egybevágott a minisztériummal: érdekesebbé, hatékonyabbá kell tenni a kiadók mellett működő szerkesztői tanácsok munkáját. akad még javítani való a terjesztésben is: előfordul, hogy falusi szövetkezeti boltokban hevernek nagy iskolavárosokban, egyetemi központokban és másutt hiába keresett a tanulmányokhoz feltétlenül kellő könyvek, csaknem valamennyi hozzászóló szövegében, hogy a tankönyvkiadás nem tud lépést tartani a tanévkezdéssel. a kulturális bizottság a téma rendkívül fontos volta miatt úgy döntött, hogy a tankönyvkiadás elemzésének külön ülést szentel.

a vitában felszólalt: sebesi lászlóné, káli ferenc, horváth miklós, spisák andrás, radics győzőné, király istván és szászi gábor országgyűlési képviselő./mti/

16.30/a

- 33 -

17^{oo}

bb.54. nagy részvétellel temették el bárcki gézát

t/ró/zsu//a/-cz

1975. november 17.

hétfőn a farkasréti temetőben barátai, munkatársai, tisztelői mély részvétellel vettek végső búcsút bárcki géza akadémikustól, a magyar és az egyetemes nyelv tudomány nagy örögétől. koszorúkkal övezett ravatalánál a magyar tudományos akadémia elnöksége nevében szabócsi miklós akadémikus méltatta a nagy tudós, nemzedékek nevelőjének életművét.

- van akinek rangja, hire akkor nő meg, ha az akadémia tagjai sorába választja, és van akinek neve disziti az akadémia. bárcki géza az utóbbiakhoz tartozott. munkásságát egy ország tartotta számon. élete végéig őrizte a tudományba, a megismerhetőségbe vetett hitét, és azt a meggyőződését, hogy a tudósnak kötelessége ismereteit érthető és világos módon továbbadni. halála figyelmeztet a nemzeti tudományok. köztük a magyar nyelvtudomány ápolásának, fejlesztésének, megőrzésének és folytonos megújításának kötelességére.

a magyar nyelvészek, kollegák, barátok és munkatársak utolsó köszöntését benkő lóránd akadémikus tolmácsolta. hangsúlyozta, hogy a magyar nyelvtudomány művelői között talán senki sincs, aki valamilyen szállal ne kötődött volna hozzá, s aki ne érezte volna a mester szeretetét. figyelmét, támogatását. elismeréssel szóló páratlan sokrétű érdeklődéséről, amely a nyelvtudomány legtöbb területét átfogta, példaként említette mély elméleti tudással párosult rendkívül nagy, konkrét anyagismeretét.

a tanító és a nevelő, valamint a kutatótudós tevékenységének egymást gazdagító formáiról szólt - búcsúbeszédében dr. szathmári istván, az elte bölcsészettudományi karának dékánja, aki az elte, valamint a nyelvtudományi társaság nevében tisztelgett bárcki géza páratlan tudása előtt. a magyarok világszövetsége és az anyanyelvi konferencia védnökségének képviselőjében dr. lőrincze lajos idézte fel azt a buzgalmat, amelyet bárcki géza a világon szerte élő magyarság nyelvápoló hagyományainak fejlesztése terén kifejtett. a szegedi józsef attila egyetem, illetve a debreceni kossuth lajos tudományegyetem búcsúját dr. nyiri Antal egyetemi tanár és dr. sebestyén árpád rektorhelyettes tolmácsolta. /mti/

16.45/a

- 34 -

1405

bb.53. magyar küldöttség utazott a kgst vaskohászati áb ülésére

sz/zsu/a/-cz

1975. november 17.

hétfőn dr. kocsis józsef kohó-és gépipari miniszterhelyettes vezetésével magyar delegáció utazott csehszlovákiába, a kgst vaskohászati állandó bizottságának 46. ülésére. a vaskohászati állandó bizottság november 18-22 között tartja ülését kassán. többek között a tagországok licenc vásárlási együttműködést, a vas és érc alapanyagok, valamint a ferroötvözetek kölcsönös szállításait, a nagyszilárdságú olajbányászati cső-és a golyóscsapágy gyártási együttműködést vitatják meg. /mti/

-.-

bb.55. magyar autóbuszok venezuelában

i/sz/zsu/ie/a/-cz

1975. november 17.

a napokban átadták venezuelai megrendelőiknek az ikarus két speciális ugynevezett konferencia-autóbuszát a mogürt képviselői. a magyar autóbuszgyár az idén eddig 624 különböző típusu autóbust szállított caracasba. venezuela az egyik legnagyobb megrendelőik közé tartozik, hiszen a főváros tömegközlekedését most korszerűsítik, s ehhez elsősorban magyar járműveket vesznek. sok ikarus autóbusz már 100 ezer kilométert is futott a venezuelai utakon, a legkiválóbb gépkocsivezetőket a mogürt jutalomban részesítette. /mti/

-.-

bb.57. rendhagyó kiállítás - tárlat a pályaudvaron

a/-cz

1975-november 17.

rendhagyó képzőművészeti kiállítás nyílt hatvanban. ki-mozdulva megszokott otthonából ezúttal a nagyforgalmu máv pályaudvar művelődési várótermében rendezte meg a hatvani galéria molnár józsef festőművész 30 új alkotásának bemutatóját. a kezdeményezés osztatlan sikert aratott, már a megnyitás napján többszáz vonatra várakozó vagy hatvanba érkező utas tekintette meg a festményeket. a kedvező fogadtatás most arra ösztönzi a rendezőket, hogy a jövőben több hasonló művészeti eseményt szervezzenek a pályaudvaron. /mti/

16.55/a

- 35 -

1410

bb.56. tsz-szövetségek egyesülése somogyban

vid/fm/a/-cz

1975. november 17.

együttes küldöttközgyűlést tartott hétfőn kaposvárott somogy megye három tsz-szövetsége, amelyet az összevonás megszavazására hívtak össze. a küldöttközgyűlésen megjelent varga péter, az mszmp somogy megyei bizottságának első titkára, bőhm józsef, a megyei tanács elnöke és dr. nyiri béla, a tot elnökhelyettese.

a korábbi 226 helyett jelenleg 84 tsz gazdálkodik a megyében - mondotta az összevonást indokló beszédében bőhm józsef. ezekben a gazdaságokban megérték a feltételek arra, hogy a jövőben egy szövetség képviselje érdekeiket, s így még eredményesebben válósithassák meg a korszerű nagyüzemek előtt álló célokat.

varga péter, a megyei pártbizottság első titkára örömmel állapította meg, hogy az első felszólalók és a jelenlévő 125 küldött nem azon gondolkozik, mi volt, hanem mi lesz, és hogyan lehetne az előttük álló feladatokat még jobban megoldani.

a küldöttközgyűlés az alapszabály -tervezet elfogadása után 1975. november 17-ével kimondta az egyesülést, majd megválasztotta a somogy megyei termelőszövetkezetek területi szövetségének elnökségét, bizottságait és titkárait.

a 15 tagú elnökség elnöke bernáth ferenc, a nagyberki termelőszövetkezet elnöke, a szövetség titkára bogó lászló lett./mti/

--

bb.60. nikola kmezics,

gg/hi/a/-cz

1975. november 17.

a vajdasági szocialista autonóm tartomány végrehajtó tanácsának elnöke november 15-17 között magyarországon tartózkodott. látogatása során megbeszéléseket folytatott faluvégi lajossal, a magyar-jugoszláv gazdasági együttműködési bizottság magyar tagozatának elnökével, és simon pál nehézipari miniszterrel, majd látogatást tett szegeden, ahol a megye párt-és állami vezetőivel találkozott./mti/

17.05/a

--
- 36 -

18⁰⁰

bb.58. nemzetközi diáknap - ifjúsági politikai nagygyűlés egerben

vid/fm/a/-cz

1975. november 17-

a nemzetközi diáknap alkalmából ifjúsági politikai nagygyűlést rendezett hétfőn egerben a kisz központi bizottsága és a nemzetközi diákszövetség. az eseményen résztvett a hazánkban tanuló külföldi diákok mintegy ötven tagú csoportja is.

a ho si minh tanárképző főiskola aulájában délelőtt megnyitották a nemzetközi diákszövetség történetét szemléltető kiállítást.

délután a tanárképző főiskola disztermében került sor az ifjúsági politikai nagygyűlésre. az elnökségben helyet foglalt dr.sipos istván, a heves megyei pártbizottság titkára, schmidt rezső, az egri városi pártbizottság első titkára, kiss sándor, a kisz heves megyei bizottságának első titkára, továbbá a kisz központi bizottságának és a nemzetközi diákszövetségnek a képviselői.

lőrincné, thill katalin, a ho si minh tanárképző főiskola kisz-bizottságának titkára megnyitó beszédében köszöntötte a tanácskozás hazai és külföldi résztvevőit. ezt követően váczai andrás, a kisz központi bizottságának osztályvezető-helyettese mondott beszédet.

emlékeztetett arra, hogy a különböző kontinensek fiataljai 1941-ben londonban határozták el, hogy emléket állítsanak a hitleri fasiszták által 1939 november 17-re virradó éjszaka kegyetlenül szétvert csehszlovákiai diáktüntetésnek és a mozgalom diákvezetőinek; a prágai események emlékére november 17-ét nemzetközi diáknappá nyilvánították.

rámutatott arra, hogy 1946-augusztusában prágában a széleskörű nemzetközi részvétellel megrendezett diákkongresszus megalakította a nemzetközi diákszövetséget, amelyhez 43 ország diák-szervezetei csatlakoztak. hangoztatta, hogy a nemzetközi diákszövetség ma a világ diákifjúságának egyetlen demokratikus nemzetközi szervezete, amely öt kontinens 91 nemzeti diákszövetségét tömöríti olyan célkitűzések megvalósítása végett, amelyek az egész világ tanulóifjúságának érdekeit szolgálják.

/folyt.köv./
17.10/a

9

18¹⁰

- 37 -

bb.58./ nemzetközi.....folyt./-a

kiemelte: a magyar kommunista ifjúsági szövetség, a magyar tanulóifjúság, mindig is a haladó nemzetközi diákmozgalom részének tekintette önmagát. a kibontakozó nemzetközi méretű szolidaritási akciókban a magyar fiatalok példása kivették részüket.

a nagygyűlésen felszólalt michal kotzkozowich, az ndsz lengyel képviselője is.

a nagygyűlés résztvevői a nemzetközi diáknapi alkalmából táviratot intéztek a nemzetközi diákszövetséghez, amelyben a magyar tanulóifjúság nevében meleg szeretettel köszöntötték a világ haladó ifjúságát tömörítő szervezetet, szolidaritásukról biztosították a fasiszta terror ellen harcoló chilei fiatalokat, továbbá valamennyi országban a hazájuk szabadságáért, függetlenségéért harcoló haladó ifjúságot. /mti/

-. -

bb.59. elhunyt kmetty jános festőművész

i/ró/be/hi/a/-cz

1975. november 17.

86. életévében elhunyt kmetty jános, a magyar népköztársaság zászlórendjével kitüntetett kossuth-díjas festőművész, kiváló művész. személyében a magyar festőművészet kiemelkedő jelentőségű mesterét, a hazai művészetpedagógia következetes és eredményekben gazdag egyéniségét, a haladó szellemű, példamutatóan igaz és megértő embert veszítettük el.

kulturális minisztérium

magyar képzőművészek szövetsége

magyar képzőművészeti főiskola

x x x

már egész fiatalon nagy sikereket ért el mint grafikus. miskolci, majd budapesti magániskolai tanulmányok után ferenczy károly növendéke lett.

/folyt.köv./
17.25/a

- 38 -

1815

bb.59./ elhunyt.....folyt./-a

tanulmányainak befejezése után 1911-ben párizsban a julian akadémián töltött egy évet. cézanne és picasso hatása végigkísérte egész alkotói pályáját. általában őt tekintik a kubizmus első hazai képviselőjének, bár művészeti szemléletére legáltalában ilyen hatást gyakorltak a reneszansz klasszikus kompozíciós törekvések is. művészettörténészek szerint e két nagy befolyás alakította ki szerkesztő képességét, szilárd kompozíciós rendjét, amely rézkarcain érvényesült leginkább. korai, világosabb színteljesítéssel épített képei után később - különösen a felszabadulás után - a tárlatokon erőteljesebb formákkal és érettebb színekkel tűnt fel. legtöbb képe portré, illetve csendélet; nagyon sok műve született a szívének oly kedves szentendre és környékének inspiráló hatására. halála a magyar képzőművészek társadalmának nagy vesztesége. /mti/

-. -

bb.61. izraeli pártmunkásküldöttség érkezett budapestre

be/a/-cz

1975. november 17.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága meghívására hétfőn ghazi shbeta-nak, a központi bizottság tagjának vezetésével budapestre érkezett az izraeli kommunista párt központi bizottságának pártmunkásküldöttsége.

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren varga istván, a központi bizottság osztályvezetőhelyettese fogadta. /mti/

-. -

bb.62. elhunyt jankovits miklós

hi/p -cz

1975. november 17.

jankovits miklós, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, a budakalászi községi alapszervezet tagja, 69 éves korában elhunyt. temetése november 19-én szerdán du. 14. órakor lesz a budakalászi /szerb/ régi temetőben.

mszmp szentendre járási
bizottsága

/mti/

-. -

18.10/p

-39-

1815

bb.63. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 órától 18 óráig

p -cz

1975. november 17.

26. dunaujvárosi martinászok
27. indító kazánház
28. egyenirányúsítják a Lajos utcát
29. közös közlemény a népfront és az iraki nemzeti front tárgyalásairól
30. szaporítóanyag kiskert tulajdonosoknak
31. sajtótájékoztató számítástechnikai képzésről
32. elhunyt dr. Kiss József
33. játékiállítás
34. jogi delegáció utazott Varsóba
35. pénteken temetik lányi saroltát
36. intermetall
37. az ndk-dráma ünnepe Magyarországon
38. Rosta Endre Berlinbe utazott
39. Budapestre érkezett a lengyel belkereskedelmi miniszter
40. fehér süveg a Mátra tetején
41. falugyűlések Komárom megyében
42. elhunyt Moldván József
43. a tél hírnökei
44. elhunyt Bordás Ernő
45. ifjúsági kiállítás
46. hazaérkezett a magyar igazságügyi küldöttség
47. lengyel igazságügyi küldöttség érkezett
48. az i. István gimnázium zenekara Szombathelyen
49. Győri Filharmonikusok
50. egészségügyi hét Hajduböszörményben
51. ülést tartott az országgyűlés kulturális bizottsága
52. Czinege Lajos Prágába utazott
53. magyar küldöttség utazott a Vaskohászati Áb ülésre
54. eltemették Bárczi Gézát
55. magyar autóbuszok Venezuelában
56. tévészövetségek egyesülése Somogyban
57. tárlat a pályaudvaron
58. ifjúsági nagygyűlés Egerben
59. elhunyt Kmetty János festőművész
60. Nikola Kmezics
61. izraeli pártmunkás küldöttség érkezett
62. elhunyt Jankovits Miklós
63. hírsorozat. /mti/

--

18.20/p

-40-

1880

bb.64. időjárásjelentés

be/p -cz

1975. november 17.

a meteorológiai intézet jelenti november 17-én, hétfőn 19 órakor:

sokfelé eső

várható időjárás kedd estig: időnként kissé felszakadozó felhőzet, sokfelé ismétlődő esővel, egy-két helyen esetleg havas-esővel. az élénk, időnként erős délkeleti, déli szél csak kissé mérséklődik. a várható legmagasabb nappali hőmérséklet 5-10 fok között lesz./mti/

--

bb.65. szocialista országok szovjet baráti társaságainak küldöttségei hazánkban

be/a/-cz

1975. november 17.

a magyar -szovjet baráti társaság meghívására hazánkba érkezett több szocialista ország szovjet baráti társaságának küldöttsége., hogy részt vegyen az mszbt által november 19-én és 20-án rendezendő nemzetközi tanácskozáson.

a szovjet baráti társaságok szövetségének küldöttségét, amelyen Zinaida Mihajlova, a szövetség elnöke vezet, nagy Mária, az mszbt főtitkára fogadta. ott volt v.j. Pavlov, a szovjetunió magyarországi nagykövete.

a bolgár-szovjet barátság össznépi bizottságának küldöttségét, amely Mihail Manev alelnök vezetésével érkezett, Veres József., az mszmp kb tagja, az mszbt alelnöke fogadta. ott volt Hriszto Markov, a bolgár nagykövetség tanácsosa.

a csehszlovák-szovjet baráti szövetség delegációját dr. Karol Savel, a szlovák kommunista párt központi bizottságának tagja, a szövetség központi bizottsága elnökségének tagja, a szlovák tagozat vezető titkára vezeti. a küldöttséget Haynal Kornél, az ország Világ főszerkesztője, az mszbt országos elnökségének tagja fogadta. megjelent dr. Václav Moravec, csehszlovákia magyarországi nagykövete.

/folyt.köv./

18.406/a

9

1900

- 41 -

bb.65./ szocialista.....folyt./-a

a lengyel-szovjet baráti társaság küldöttségét, amely waclaw bar¹czewski főtitkár vezetésével érkezett, tamás istván, a nemzeti muzeum főigazgatóhelyettese fogadta. ott volt grzegorz sokolowski, a lengyel nagykövetség tanácsosa.

a mongol-szovjet baráti társaság delegációját baldangijn badarcs, a társaság központi tanácsának elnökhelyettese, a mongol népköztársaság minisztertanácsa titkárságának vezetője vezeti. a küldöttséget hegyes ferenc, az mszbt országos elnökségének tagja fogadta. megjelent jadamin sirendev, a mongol nagykövetség ideiglenes ügyvivője.

a német-szovjet baráti társaság küldöttségét, amelyet kurt thieme, a német szocialista egységpárt központi bizottságának póttagja, a társaság főtitkára vezet, regős gábor, az mszbt titkára fogadta. ott volt georg folk, az ndk budapesti nagykövetségének tanácsosa./mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

kérjük a szerkesztőségeket, hogy a november 16-i, vasárnapi, bb.5-ös számú hírünk/ berlinbe utazott az mszmp küldöttsége/ helyesen így hangzik:

vasárnap reggel berlinbe utazott a magyar szocialista munkáspárt küldöttsége gyenes andrásnak, az mszmp központi bizottsága titkárának vezetésével, hogy részt vegyen az európai kommunista és munkáspártok konferenciáját előkészítő szerkesztőbizottság ülésén. a küldöttség bucsuztatásán jelen volt gerhard reinert, az ndk budapesti nagykövete is. /mti/

--

18.55/a

- 42 -

AP¹⁰

bb.67. belföldi hireink jegyzéke 1975. november 17-én 18 órától zárásig

p -cz

1975. november 17.

64. időjárásjelentés
65. szocialista országok szovjet baráti társaságainak....
66. javítások mai 13-as sz. hírünkhöz
67. hírjegyzék.

/mti/

--

21.30/p

-43-

v é g e

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője : burján sándor
ügyeletes szerkesztő : koncz antal
szerkesztette: halasi györgy

R. 11.45